

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, beste mensen van de Tuindorpkerk of waar u ook vandaan komt,

Deze zondag gaat het over vragen stellen. Wat wij aan elkaar vragen. Wat God van ons vraagt. De vraag van een kunstwerk zoals van het monument. Een vraag van Marouan straks. De vraag van Nicodemus: 'hoe kan dat nou?' en de wedervraag van Jezus: "U bent een leraar van Israël en u weet dat niet?"

Jullie hebben mij gevraagd voor deze zondag en of ik dan ook wat zou vertellen over Villa Vrede. Villa Vrede, het ontmoetingshuis voor ongedocumenteerden in Utrecht dat volgend jaar alweer 10 jaar bestaat. Heel veel daden van geloof, geloof in God, in liefde, in recht en gerechtigheid hebben ervoor gezorgd dat het werd opgericht en tot op de dag van vandaag groeit en bloeit. Daar hebben vrijwilligers uit deze kerk ook aan meegewerkt en ook heel velen uit de doelgroep, zoals Marouan die hier vandaag aanwezig is. Vele handen, vele harten. En Villa Vrede stelt, met haar bestaan ook een vraag. Net als het monument. Het is de vraag van Nicodemus maar dan anders: de situatie van deze mensen tot wiens steun Villa Vrede is opgericht: hoe kan dit nou?

En zelf had ik ook een vraag helemaal voordat ik deze dienst begon voor te bereiden. Dat was deze vraag: hoe kan het dat de Tuindorpkerkgemeente altijd zo geïnteresseerd is in het werken met vluchtelingen? Toevlucht eerder en nu Villa Vrede. Niet alle gemeentes van de PGU zijn zo. En laat ik dan nu een begin van een antwoord geven, op deze vraag althans. Ik vermoed dat dit ook te maken heeft met jullie aandacht voor de joodse achtergrond van het evangelie en van Jezus Christus zelf.

Vragen stellen, om tot concrete antwoorden te komen voor dagelijkse kwesties, het is zo enorm eigen aan het joodse gedachtegoed. Dat is ook één van de redenen waarom ik van de bijbel houd. Het is zo'n enorm praktisch boek. Neem bijvoorbeeld de teksten uit Leviticus en Deuteronomium die we lazen. Deze gaan beide over de omgang met de vreemdeling, een omgang die tegelijk verweven is met de omgang met de Ene! Leviticus zegt het in 3 punten: je mag de vreemdeling niet onderdrukken, je moet hem gelijk behandelen als je landgenoten én je moet hem liefhebben als jezelf! Wow. Zo helder als glas. En waarom? Omdat je zelf als vreemdeling in Egypte hebt verkeerd. Je weet dus heel goed hoe het is om vreemdeling te zijn en hoe nodig het dan is dat je gelijk als de rest behandeld wordt én als mens. Ik ben de Ene jullie God.

Deuteronomium herhaalt dit nog eens: behandel de vreemdeling met liefde! U bent immers zelf vreemdeling in Egypte geweest. Wij zijn helemaal niet vreemdeling in Egypte geweest, maar we zijn het alleen als we ons in geloof en met eerbied en ontzag buigen voor de Ene, die de hele wereld ter beschikking stond, maar Abraham en Sarah, Izaak en Rebecca, Jacob en Lea en Rachel liefhad. En uit hen een volk met wie de Ene tot op de dag van vandaag wandelt. Door Jezus Christus, ook uit deze familielijn en door Paulus zijn apostel zijn wij in de geest ook afstammelingen van Abraham en de zijnen. En dan zijn wij dus toch ook vreemdeling in Egypte geweest. Uit welk land van angst en knechting we bevrijd zijn door dezelfde grote, machtige, ontzagwekkende God. Iets wat u hier viert in de vastentijd met de

Pesachmaaltijd. Je hebt empathie nodig om een ander te kunnen liefhebben en het helpt als je dezelfde situatie hebt meegemaakt natuurlijk. Maar het helpt ook als je het met de verbeeldingskracht die de bijbel en de kerk eigen is je het je kan voorstellen. Wanneer je opgroeit met de verhalen en ermee leeft en het in fysieke daden tot uitdrukking brengt. Zoals bij jullie hier de pesachmaaltijd. Dat is geloven.

Het gaat deze zondag om vragen. Ook de Ene vraagt. En wat vraagt de Ene dan? Ook dat is zo geweldig praktisch verwoord in het stuk van Deuteronomium in 5 concrete punten. Wat vraagt de Ene meer van ons dan: 1) ontzag hebben voor God. Check, hebben wij ontzag voor God? Of leven we vaak langs de Ene heen alsof deze er niet toe doet? 2) de weg gaan die hij ons wijst Check: gaan wij de weg van Jezus Christus? Zijn wij mensen van de weg? 3) de Ene liefhebben 4) de Ene dienen met hart en ziel en 5) zijn geboden en wetten onderhouden

En dan zie je weer dat de bijbel absoluut humor heeft. Wat vraagt God meer van ons dan.....zo ongeveer alles! Het klinkt als een kleinigheidje, maar het is ons hele leven! Ja ok, maar vergeet één ding niet: dan zal het ons goed gaan zegt de Schrift.

Laten we kijken hoe ver we komen dan. Misschien zouden we kunnen zeggen dat op onze beste dagen we ontzag hebben voor God, Zijn weg gaan die Hij ons wijst, de Ene liefhebben en dienen met hart en ziel.....maar de geboden en wetten onderhouden? Behandelen wij de vreemdeling met liefde? Hebben wij de vreemdeling lief zoals we onszelf liefhebben? Besnijd je hart en wees niet langer halsstarrig zegt Mozes. Liefde als het hoogste gebod en zo raar om als gebod te hebben want hoe kun je nou bevolen worden om lief te hebben? Heb me lief! Ik kan het jullie niet opdragen om mij lief te hebben. En toch is het de stille vraag van ieder mens en speciaal die van de kwetsbaren zoals de weduwe, de wees en de vreemdeling: heb mij lief.

De Ene zegt tegen ons: wat als je nou eens begon met Mij lief te hebben en je naaste...als jezelf? Dan zal het je goed gaan! Want dat is het doel van mijn vraag. Dat het je dan goed gaat. En zo is het.

Het eindeloos vragen stellen van het joodse volk is hun kracht....maar het is ook een valkuil. Je hebt vragen die eenheid tot doel hebben door God en de naaste lief te hebben....en je hebt vragen om verdeeldheid en scheiding te bewerkstelligen. Want wie verdeelt, heerst. En de Farizeeërs waren daar heel erg goed in.

Maar ik denk dat de Farizeeër hier uit Johannes 3, Nicodemus, tot doel had verbinding met Jezus en met de Levende te maken. Want hij kwam naar hem toe in de nacht. En hij zei tegen Jezus: Rabbi, wij weten dat u van godswege bent gekomen want zonder hulp van God kan je al die wondertekens niet doen. En zo is het. Zonder hulp van God had Jezus die tekenen ook niet kunnen doen. En dan zegt Jezus: Waarachtig ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren kan het Koninkrijk van God zien. Alleen wie opnieuw wordt geboren, tegenwoordige tijd!

En daar begint Nicodemus weer met vragen en hij vraagt met een onbesneden hart, zonder liefde. Hoe kan een mens nou voor de tweede keer geboren worden, je kan toch niet weer terug in de moederschoot? Nee, he, he. Duh zou mijn dochter zeggen. Jezus zegt echter nog

een keer: waarachtig ik verzeker u: niemand kan het koninkrijk van God binnengaan tenzij hij geboren wordt uit water en geest. Weer die tegenwoordige tijd. En nu voegt Jezus symbooltaal uit de geschiedenis van Israel erbij: water en geest. Het water van de dood, water van de bekering in combinatie met geest en wind, met ruach, de scheppende Geest van God. Ziedaar de nieuwe mens.

Maar hoe kan dat? Vraagt Nicodemus. En dit keer voelt de vraag als echt. Hoe kan dat? Het is alsof hij vraagt: hoe besnijdt ik dan mijn hart?

Ja Ene, hoe besnijden wij ons hart?

En Jezus vraagt: U bent een leraar van Israel en u weet dat niet? En daarmee wijst hij de schriftgeleerde op de geloofstraditie die hij leert....maar niet accepteert. Het is God die een nieuw hart en een nieuwe geest kan geven aan hen die zich naar Hem omkeren. De psalmen, de profeten, ze staan er vol van. Van de Ene die het stenen hart verwijdert en er een levend hart voor in de plaats stelt.

Iedereen moet opnieuw geboren worden zegt Jezus, wees niet verbaasd. Want de oude of eerste mens stelt vragen van verdeeldheid en overheersing. "Ben ik mijn broeders hoeder?"

Het is het Woord van God dat onze harten besnijdt. Het is het levende Woord van God, Jezus Zelf die ons vraagt: "heb je mij lief?" Dat is een vraag die ons wil verbinden met alle mensen. Dat is een vraag die ons wil verbinden met een nieuwe ruimte: het koninkrijk van God. Dat is een vraag die ons wil verbinden met de bronnen van leven, met God Zelf die altijd iets nieuws begint, tegenwoordige tijd! Scheppend, vergevend, opwekkend als de Ene is.

Toegang tot deze ruimte is: de doop. De doop uit water en geest. Oordeel en redding ineen. Een accepteren dat vernieuwing alleen plaats kan vinden van de Geest uit, als een wedergeboorte, als een wonder. Geen afstamming van bloed of ras, geen bijdragen van menselijk kunnen of weten, geen uiterste inspanning van de wil kunnen de vernieuwing bewerkstelligen. Alleen de werking van Gods Geest Zelf als een wonder.

En Nicodemus wordt, net als wij, o ja, net als wij, voor de vraag gesteld van geloof of ongeloof. Elke keer weer, tegenwoordige tijd. Oordeel en redding tegelijkertijd. Het oordeel is de werkelijkheid van de wereld, kijk maar om ons heen, wat een hel, wat een lijden, wat een verschrikkelijke puinhopen. Het komt niet, dat oordeel, maar het IS ER, volgens Johannes. De enige uitweg ligt in het geloof in de Naam en de betekenis van de eniggeboren Zoon van God. Die ons hart besnijdt met Zijn liefdeswoord en met Zijn bloed. In Hem besluiten mensen of zij de duisternis liever hebben dan het licht. Het gaat uiteindelijk om de daden van het licht, het licht van het Koninkrijk, het koninkrijk van Jezus Christus, Licht van de wereld. Met geloofsDADEN van liefde hoe klein en eenvoudig ook bevestigen we de liefde van God én zetten we diens wonderwerkende kracht van God vrij: scheppend, vergevend, opwekkend.....

Wat mij brengt bij de laatste vraag van deze overdenking, een vraag aan de Ene. Wij geloven Barmhartige, Komt U alstublieft ons ongeloof tegemoet? In de naam van Jezus Uw Zoon en door de Heilige Geest bidden wij U dat.

Amen.